

Sygn. akt III APz 18/13

POSTANOWIENIE

Dnia 11 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu – III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dorota Goss-Kokot (spr.)
Sędziowie:	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer SSA Marek Borkiewicz
Protokolant:	inspektor ds. biurowości Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 11 lipca 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **J. F.**

przeciwko (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w T. P.**

o zapłatę

na skutek zażalenia (...) Sp. z o.o. z siedzibą w T. P.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 12 marca 2013 r. sygn. akt VI P 2/10

p o s t a n a w i a :

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w Poznaniu do ponownego rozpoznania pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.

SSA Marek Borkiewicz	SSA Dorota Goss-Kokot (spr.)	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12.03.2013r. Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił wniosek pozwanej Spółki o uzupełnienie wyroku z dnia 30.10.2012r.

Pozwana na rozprawie przed Sądem Okręgowym w dniu 16.10.2012r. podtrzymała wniosek o zwrot zrealizowanych przez powoda świadczeń w kwocie 88.589,07 zł (k. 842).

Sąd Okręgowy w wyroku z dnia 30.10.2012r. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 35.000 zł, oddalił powództwo w pozostałym zakresie i orzekł o kosztach procesu.

Nie orzekł w przedmiocie zwrotu spełnionego świadczenia.

Pismem z dnia 13.11.2012r. (k. 850), pozwana wniosła o uzupełnienie wyroku poprzez wydanie na podstawie art. 415 kpc w związku z art. 398¹⁵ § 1 kpc, rozstrzygnięcia w przedmiocie zwrotu spełnionego świadczenia.

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił ten wniosek.

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Okręgowy wskazał, że przepis art. 415 kpc jest adresowany do Sądu II instancji, natomiast przepis art. 398¹⁵ kpc do Sądu Najwyższego.

W tej sytuacji Sąd Okręgowy orzekający jako Sąd I instancji nie ma możliwości uzupełnienia wyroku w materii objętej wnioskiem pozwanej.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła strona pozwana.

Skarżąca zaskarża postanowienie w całości i zarzuca naruszenie przepisów

art. 415 kpc, art. 398¹⁵ kpc i art. 398²⁰ kpc i wnosi o zmianę zaskarżonego postanowienia i orzeczenie zgodnie z wnioskiem, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Powołując zarzuty naruszenia przepisów proceduralnych pozwana wskazuje na błędny pogląd Sądu Okręgowego, jakoby powołane przepisy były adresowane tylko do Sądu I instancji i Sądu Najwyższego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie strony pozwanej zasługuje na uwzględnienie.

Słuszne są bowiem zarzuty dotyczące naruszenia przepisów powołanych w zażaleniu.

Należy się zgodzić z autorem zażalenia, że przepis art. 415 kpc nie jest adresowany wyłącznie do Sądu II instancji.

W rozpoznawanej sprawie przepis ten ma zastosowanie z uwagi na regulację art. 398¹⁵ § 1 kpc z której wynika, że przy ponownym rozpoznaniu sprawy przepis art. 415 kpc stosuje się odpowiednio.

Ma rację skarżący, gdy wywodzi, że przepis ten ma zastosowanie do ponownego rozpoznania sprawy, co oznacza, że jego adresatem nie może być Sąd Najwyższy.

Odpowiednie zastosowanie art. 415 kpc oznacza orzeczenie o zwrocie świadczenia restytucyjnego przy ponownym rozpoznaniu sprawy, zatem jest adresowane do Sądu, który ponownie rozpoznaje sprawę.

Z uwagi na uchylenie pierwszego wyroku Sądu Apelacyjnego przez Sąd Najwyższy i uchylenie wyroku Sądu Okręgowego z dnia 14.12.2007r. przez Sąd Apelacyjny (wyrok z dnia 23.09.2009r., k. 421), ponowne rozpoznanie sprawy

w rozumieniu przepisu art. 415 kpc miało miejsce przed Sądem Okręgowym w Poznaniu, zakończone wyrokiem z dnia 30.10.2012r. (k. 845).

Użyte w przepisie art. 415 kpc terminy „uchylając lub zmieniając wyrok” nie mogą przesądzać o fakcie, że zwrot zrealizowanego świadczenia może być orzeczony jedynie przez Sąd II instancji.

Przepis ten znajduje się w dziale VI Kodeksu postępowania cywilnego, „wznowienie postępowania” i jego redakcja odpowiada czynnościom proceduralnym sądu rozpoznającego skargę o wznowienie postępowania.

Odpowiednie stosowanie tego przepisu wynikające z art. 398¹⁵ § 1 kpc oznacza orzekanie o zwrocie spełnionego świadczenia przy ponownym rozpoznaniu sprawy.

Orzeczenie takie nie musi być połączone z uchyleniem lub zmianą wyroku.

Istotne jest, aby zapadło orzeczenie kończące postępowanie, co nastąpiło przed Sądem I instancji po ponownym rozpoznaniu sprawy (por. wyrok SN z 8.10.2010r.

II PK 37/10 k. 484).

Dlatego też należy zaaprobować stanowisko autora zażalenia, że zaszły ustawowe przesłanki, aby Sąd I instancji rozpoznał wniosek o zwrocie spełnionego świadczenia.

Przepis art. 351 § 1 kpc stanowi, że jeżeli Sąd nie orzekł o całości żądania to strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku zgłosić wniosek o jego uzupełnienie. Strona pozwana w toku procesu zgłosiła wniosek o zwrot spełnionego świadczenia a zatem brak orzeczenia w tej materii uzasadnia rozpoznanie wniosku o uzupełnienie wyroku.

Sąd Apelacyjny nie mógł uwzględnić wniosku zażalenia i wydać orzeczenia reformatoryjnego, albowiem materiał dowodowy znajdujący się w aktach sprawy nie pozwala na takie orzeczenie.

Rozstrzygając o zwrocie świadczenia restytucyjnego Sąd Okręgowy musi mieć na uwadze uchwałę Sądu Najwyższego 7 Sędziów z dnia 11.07.2012r. (II PZP 1/12),

z której wynika, że przepis art. 415 kpc (zdanie pierwsze) w związku

z art. 398¹⁵ § 1 kpc nie stanowi materialnoprawnej podstawy roszczenia o zwrot spełnionego lub wyegzekwowanego świadczenia.

Oznacza to, że Sąd Okręgowy rozpoznając wniosek o uzupełnienie wyroku, przy ponownym rozpoznaniu sprawy musi mieć na uwadze przepisy prawa materialnego a w szczególności Kodeksu cywilnego regulujące problematykę bezpodstawnego wzbogacenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie przepisu

art. 386 § 4 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 108 § 2 kpc orzekł jak w sentencji postanowienia.

SSA Marek Borkiewicz	SSA Dorota Goss-Kokot (spr.)	SSA Iwona Niewiadowska-Patzer